

S. MIROŚŁAWA GRUNT S1NMPN

Mariówka

„KOŚCIÓŁ TRZEBA KOCHAĆ...”

(Sprawozdanie z sympozjum o św. Katarzynie ze Sieny
i św. Teresie z Avila)

18 X 1995 r., w czytelni profesorskiej Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, odbyło się sympozjum pod hasłem „Aktualność świętych mistyczek: św. Katarzyny ze Sieny i św. Teresy z Avila”, z okazji dwudziestopięciolecia nadania im przez papieża Pawła VI tytułu Doktora Kościoła.

Sympozjum zorganizowały siostry ze Zgromadzenia Unii św. Katarzyny ze Sieny Misjonarki Szkoły przy współpracy z Sekcją Teologii Duchowości KUL. Zgromadzenie to powstało w 1924 r., zaś nazwę w obecnym brzmieniu nadał mu Pius XI. Poważny wkład w przygotowanie sympozjum wniosła także p. dr hab. Urszula M a z u r c z a k.

Na rozpoczęcie sympozjum uczestnicy zgromadzili się na Mszy św. w kościele akademickim pod przewodnictwem Metropolity Lubelskiego ks. abpa Bolesława P y l a k a. Homilię wygłosił prof. dr hab. Antoni J. N o w a k OFM, której przewodnią myślą była miłość i wdzięczność wobec Kościoła świętego, który jest sakramentalną obecnością Chrystusa w świecie. Kaznodzieja, odwołując się do postaci św. Katarzyny, która często powtarzała: „Umieram z miłości do Kościoła Świętego”, podkreślił, że nie można kochać Chrystusa, nie kochając Jego Mistycznego Ciała. Wskazał również na potrzebę weryfikowania sposobu wyrażania się o Kościele: kto mówi o Nim w sposób lekceważący, obelżywy, ten mówi źle o Chrystusie. „Kościół trzeba kochać...” – podkreślił.

Uczestników sympozjum, zebranych w czytelni profesorskiej Biblioteki Uniwersyteckiej KUL, powitał ks. prof. dr hab. Jerzy M i s i u r e k, gospodarz sympozjum. Słowo wprowadzenia wygłosili: dziekan Wydziału Teologii KUL ks. prof. dr hab. Anzelm W e i s s oraz delegat prowincjała ojców dominikanów – o. dr Wawrzyniec W a w r o O P.

W pierwszym referacie dr Anna M a r t i n e l l i, ze zgromadzenia Unii św. Katarzyny ze Sieny, zapoznała zgromadzonych z biografią św. Katarzyny (1347-1380), wielokrotnie podkreślając miłość Świętej do Kościoła w jego podwójnej naturze: mistycznej, duchowej – stanowiącej jego istotę i utożsamiającej się z samym Chrystusem,

oraz ludzkiej, a zarazem historycznej, hierarchicznej, a zarazem nieodłącznej od tej pierwszej.

Następny referat wygłosił lic. Jan N o w a c k i O P, który przedstawił istotne elementy doktryny św. Katarzyny ze Sieny na temat rozwoju życia duchowego. Analizując fragmenty dzieła Świętej pt. *Dialog o Opatrzności Bożej*, prelegent zaprezentował oryginalną myśl Doktor Kościoła dotyczącą „nadprzyrodzonego mostu”, którym jest Chrystus, jako jedyna Droga do Ojca. Za pomocą tej alegorii Mistyczka ukazuje trzy stopnie wertykalnej ewolucji – wstępowania człowieka ku Bogu. Zakładając, że istotą doskonałości jest miłość, wyróżniła trzy jej stopnie: miłość służalczą, miłość właściwą przyjaźni i miłość synowską.

Po tym referacie odbyła się pierwsza część dyskusji, podczas której, między innymi, ks. dr Marek C h m i e l e w s k i zwrócił uwagę na istotne w opisie doświadczenia mistycznego rozróżnienie na mistykę esencjalną i nupcjalną. Pierwsza, związana ze szkołą dominikańską, koncentruje się wokół doświadczenia Boga jako Bytu doskonałego, druga natomiast, związana ze szkołą karmelitańską, w opisie doświadczenia mistycznego koncentruje się na Bogu jako Miłości. W toku dyskusji stwierdzono, że św. Katarzyna przerasta to rozróżnienie, szereg bowiem przesłanek pozwala zaliczyć ją do grona mistyków esencjalnych, ale pozostawiony przez nią opis zaślubin mistycznych sytuuje ją wśród mistyków nupcjalnych, których najwybitniejszym reprezentantem jest św. Teresa z Avila.

Podczas sesji popołudniowej pierwszy referat dotyczył św. Teresy od Jezusa (1515-1582), który wygłosił ks. prof. dr hab. Jerzy M i s i u r e k, kierownik Sekcji Teologii Duchowości i współorganizator sympozjum. Przedstawił on działalność reformatorsko-fundacyjną i pisarską Świętej, a także nakreślił istotne elementy jej doktryny mistycznej. Ksiądz Profesor zauważył, że w całej bogatej działalności Świętej wyraźnie jest dostrzegalny aspekt eklezjalny. Ona, która przeniknąwszy w głąb „twierdzy duszy”, doświadczyła Miłości, czuła się tą Miłością pobudzona do poświęcenia się Kościołowi świętemu.

Ostatni referat na temat *Ikonografia św. Katarzyny ze Sieny*, ilustrowany odpowiednimi obrazami, wygłosiła w języku włoskim mgr Maria Adelaide M o n g i n i. Nadmieniała ona, że najstarsze freski dotyczące Świętej z lat 1380-1381 zachowały się w bazylice św. Dominika w Sienie. Zwróciła także uwagę słuchaczy na wielość atrybutów w ikonografii św. Katarzyny. Do najczęściej spotykanych należą: gołębica (symbol nadprzyrodzonego charakteru początków jej misji), gałązka oliwna (symbol pokoju), otwarta księga (symbol uczoneości i dociekania prawdy), łódź (znak jej więzi z Kościołem), cierniowa korona (symbol cierpienia), krucyfiks z lilią (znak męstwa i niewinności serca), róża (symbol cierpliwości) i inne. Odzwierciedlają one bogactwo jej życia duchowego oraz misję społeczną i charytatywną.

Podsumowując sympozjum ks. prof. dr hab. Jerzy M i s i u r e k stwierdził, że obydwie Święte, obficie ubogacone zarówno w porządku łaski, jak i natury, ukazują, do jakiej pełni Bóg może i chce doprowadzić człowieka, który jest uległy natchnieniom Ducha Świętego i posłuszny nauczaniu Kościoła. Obydwie Święte łączyło pragnienie, by wszystko, czego doświadczały i co pisały, zostało poddane aprobach Kościoła, tak by inni przyjmując ich doktrynę, trwali w jego posłuszeństwie. Obydwie, rozważając w czasach, w których przyszło im żyć misterium „cierpiącego Kościoła”, rozumiały doskonale, że wierności Chrystusowi nigdy nie należy odłączać od wierności Kościo-

łowi świętemu. Czasom, w których żyjemy, a które odznaczają się nowym poszukiwaniem sensu istnienia Kościoła i sensu modlitwy, nauka i doświadczenie św. Katarzyny ze Sieny i św. Teresy z Avila są szczególnie przydatne.